

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Oslo 1.09.2017

Høringssvar fra Barratt Due musikk institutt – Med kvalitet som kriterium – gjennomgang av tilskuddsordningen for private høyskoler

Barratt Due musikk institutt (BDM) gir med dette høringssvar til ekspertgruppens rapport *Med kvalitet som kriterium – gjennomgang av tilskuddsordningen for private høyskoler*. BDM takker for muligheten til å avgi høringssvar. Vi viser også til felles høringssvar fra flere kunstfaglige private høyskoler hvor vi deltar, samt til høringssvar fra arbeidsgiverforeningen Spekter.

1. INNLEDNING

Kunnskapsdepartementet oppnevnte 1. desember 2016 en Ekspertgruppe som skulle gjennomgå tilskuddsordningen for private høyskoler. Den 2. juni 2017 kom rapporten *Med kvalitet som kriterium - gjennomgang av tilskuddsordningen for private høyskoler*.

Likebehandling av private og statlige høyskoler og forutsigbare rammebetingelser har vært et ønske fra den private høyskolesektoren i mange år, og vi registrerer at en slik harmonisering har vært en grunnforutsetning for ekspertgruppens arbeid. Vi håper at rapporten vil bidra til at seriøse private aktører i fremtiden langt på vei vil få sammenlignbare rammebetingelser med de statlige. Etter hva vi kan vurdere har ekspertgruppen nedlagt et solid og målrettet arbeid, og vi mener at ekspertgruppens vurderinger og konklusjoner i all hovedsak vil representere bedre forhold for studenter i Norge.

Det har i alle år vært knyttet spesielle utfordringer til bygg og infrastruktur ved BDM. I lys av en svakere finansiering enn de statlige har det vært en utfordring å sette av nok midler til tilfredsstillende vedlikehold, utvikling og utvidelser av bygningsmassen. I St. melding 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*, fokuserer man på viktigheten av å ha hensiktsmessige og gode bygg. Det fysiske læringsmiljøet skal legge til rette for samhandling mellom studenter og ulike undervisningsformer. Det erkjennes at det å bygge og drifte hensiktsmessige lokaler er kostbart, og det understrekes at den arkitektoniske kvaliteten avhenger av hvor egnet den estetiske og fysiske utformingen er for aktivitetene som skjer i læringsprosessen.

Vi håper at implementering av rapportens anbefalinger vil innebære at også private institusjoner som vår kan oppnå støtte til et tilfredsstillende og tidsriktig fysisk læringsmiljø. Det stilles helt spesielle krav til arkitektoniske og tekniske løsninger for å utdanne utøvende musikere på toppnivå, blant annet i form av konsertarenaer og øvingsrom i tilstrekkelig antall og med tilfredsstillende teknisk og akustisk utforming.

BDM var derfor positiv til nedsettelsen av ekspertgruppen, og er glad for den grunnleggende holdningsendringen ekspertgruppens anbefalinger representerer. Vi støtter i denne sammenhengen opprettelsen av en søknadsbasert tilskuddsordning for private høyskoler knyttet til bygg og infrastruktur, men mener ikke det er riktig å begrense denne kun til akkrediterte institusjoner.

På den annen side mener vi at viktige dimensjoner ved vår sektor ikke er tilstrekkelig belyst og problematisert i rapporten. Denne høringsuttalelsen vil i hovedsak omhandle det vi mener faller utenfor rapportens drøftelser og konklusjoner (punkt 2., og 4. til og med 7.). Eksempelvis nødvendigheten av en nærmere tilknytning mellom høyskolenivået og talentfeltet under, i lys av behovet for spesialisering innen utøvende musikk langt tidligere enn etter inntaket til høyere utdanning.

Rapportens konklusjoner kan få dramatiske konsekvenser for et område som av et samlet norsk musikkliv anses som det svakeste og mest sårbare leddet i den norske opplærings- og utdanningskjeden innen klassisk musikk.

For øvrig vil vi under punkt 3 redegjøre for forhold vi er uenige med ekspertgruppen om, samt påpeke hva vi mener er en svakhet med ekspertgruppens sammensetning. I tillegg vil vi der gjøre oppmerksom på enkelte upresissheter i tallgrunnlaget som har spesiell relevans for BDM.

2. SAMMENDRAG OG KONKLUSJONER

For å lykkes som utøvende musiker i et globalt marked må spesialiseringen påbegynnes langt tidligere enn etter inntak til høyere utdanning. Vi vil nedenfor vise at denne spesialiseringens egenart peker mer i retning av utdanning enn opplæring. Kompetansekravene som stilles innen utøvende klassisk musikk i høyskolesektoren må også stilles til pedagoger og programmer nedover i systemene. Vi mener at det tradisjonelle skillet mellom utøvende opplæring og utdanning innen klassisk musikk bør viskes ut, og et pre-college nivå på dette området innlemmes i et formelt studieløp underlagt, regulert og kvalitetssikret av KD.

Formaliseringen av et offentlig anerkjent nasjonalt og regionalt pre-collegetilbud i Norge, implementert ved BDM og Senter for talentutvikling BD, vil bidra til å løfte det generelle inntaksnivået på kandidater til de høyere musikkutdanningene i Norge.

Barratt Dues helt spesielle struktur bidrar til en reell måloppnåelse i samspillet og krysningen mellom talent- og høyskolefeltet, og skaper denne muligheten til nødvendig spesialisering for unge mennesker med talent og ønske om en utøvende karriere innen klassisk musikk.

En oppsplitting av BDM vil svekke hvert enkelt lag og dimensjon av institusjonen, da synergieffektene som ligger i kunnskapsdelingen og læringsarenaene lagene imellom da vil opphøre. Høyskolen BD representerer det formelle nivået nærmest den profesjonelle sfæren i musikklivet og er av den grunn avgjørende for at verdikjeden i vårt univers skal kunne fungere. Barratt Dues resultater knyttes uløselig til vår struktur, hvor hensynet til den enkeltes faktiske nivå blir ivaretatt, uavhengig av alder. Uten en liten og spisset høyskole, med den kompetansen dette innebærer, i tett samarbeid med tilbudene til årsklassene under, ville våre programmer ikke båret fruktene de beviselig har gjort gjennom de siste 15-20 år. Vi mener, basert på tiår med internasjonale og egne erfaringer, at denne strukturen er en forutsetning for å sikre en sunn vekst for et fremtidig robust og bærekraftig norsk musikkliv i et globalt marked.

Våre beste lærere er ofte ansatte i et av de fremste orkestrene (hovedarbeidsgiver), og veksler mellom å være utøvende musikere på den ene siden, med pedagogisk virksomhet ved vår institusjon på den andre. Da det er avgjørende at våre lærere er utøvere på et høyt nivå, og oppdatert på feltet, er det ikke et mål for oss i seg selv å ha flest mulig fast ansatte pedagoger i hele stillinger, slik institusjonsakkreditering forutsetter.

3. BARRATT DUES HOVEDINNVENDINGER MOT EKSPERTGRUPPEN OG DENS ANBEFALINGER

3.1 Ekspertgruppens sammensetning

Ekspertgruppen erkjenner at kunstfaglige studietilbud på flere områder ikke er direkte sammenlignbare med mer tradisjonelle, vitenskapelige utdanninger. I lys av dette er det oppsiktsvekkende at kunstfaglige disipliner ikke er representert i ekspertgruppen. Viktige aspekter ved spesielt høyere utøvende musikkutdanning er dermed ikke tilstrekkelig vektlagt. Det vises til at anbefalingene er avgitt enstemmig, en konsensus vi mener er tuftet på et mangelfullt grunnlag i dette perspektivet. I så måte er det kanskje ikke så overraskende at det er nettopp et knippe kunstfaglige utdanningsinstitusjoner som risikerer å falle utenfor fremtidige finansieringsordninger dersom ekspertgruppens anbefalinger blir tatt til følge.

3.2 Institusjonsakkreditering som eneste kriterium

BDM deler ikke ekspertgruppens syn på at akkreditering som høyskole skal være eneste kriterium for å kunne søke om statstilskudd. Vi viser til St.meld. 16 fra 2016-17 hvor det heter: *"Å utvikle og presentere gode, sammenlignbare indikatorer om kvaliteten i høyere utdanning er ikke uten fallgruver. Høyere utdanning spenner over et bredt spekter av utdanninger med betydelig mangfold, både i fagområder og vitenskapelig metode, samtidig som mange utdanninger er svært spesialiserte. Dette gjør det vanskelig å operere med noen få gode og presise indikatorer som skal gjelde for alle."*

Ved kun å velge institusjonsakkreditering rammer man utøvende musikkutdanninger spesielt, fordi dagens sett av kriterier ikke hensyntar viktige parametere på vårt felt. Eksempelvis et minimum antall studenter og et krav om at mer enn 50% av faglig stab skal ha institusjonen som sitt hovedarbeidssted. Det er nødvendigvis ikke et mål å ha flest mulig fast ansatte pedagoger i hele stillinger. Våre beste lærere er ofte ansatte i et av de fremste orkestrene (hovedarbeidsgiver), og veksler mellom å være utøvende og aktive musikere på den ene siden, med pedagogisk virksomhet ved vår institusjon på den andre. På den måten bidrar vi aktivt i utviklingen av og er oppdatert på feltet, både nasjonalt og internasjonalt. Ikke minst tilbyr vi studentene oppdatert kunnskap. Forskning og kunstnerisk utvikling sikres dessuten relevans når det utøves i takt med aktuelle og skiftende utfordringer i arbeidslivet. Ekspertgruppens forslag vil dessuten ikke bare ramme BDM, men også de kunstfaglige fakultetene ved flere av de statlige universitetene. Heller ikke for dem er det formålstjenlig å møte krav om heltidsansatte og et høyt antall studenter.

3.3 Er størrelse ensbetydende med kvalitet?

Vi er ikke enig i at størrelse er ensbetydende med kvalitet. Med referanse til St. melding 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*, argumenterer vi for at høyt spesialiserte fagmiljøer ved mindre institusjoner både kan være robuste og representere kvalitet på høyt nivå.

Fagmiljøet ved Høyskolen BD (90 studenter fordelt på følgende instrumentalportefølje: symfoniske blåsere og strykere, klaver og vokal) er et smalt og spesielt spisset fagmiljø som i volum er blant de største i Norge på sitt felt. Ser man hele utdanningsløpet ved BDM under ett, innbefattet Unge Talenter (pre-college), omfatter fagmiljøet 180 elever og studenter og representerer et av de aller tyngste utdanningsmiljøene i Norge innen klassisk musikk.

Som beskrevet i denne uttalelsen, mener vi at utdanningen av en musiker historisk og reelt sett starter allerede i ungdomsårene. Behovet for skreddersøm og spissede tilbud er for de fremste nødvendig allerede fra ung alder. Nærhet og oppfølging av hver enkelt er også helt avgjørende. Begge disse faktorer gis erfaringsmessig best vekstvilkår i tette og nære miljøer hvor det er høy kompetanse og kort avstand til excellence. Verdien av kvantitet mener vi i denne sammenhengen er relativ.

På den ene siden er det uheldig at et miljø omfatter så mange at den enkelte student ikke får avgjørende personlig oppmerksomhet. På den andre siden bør den faglige kompetansen i miljøet være bred og sterk nok til å møte de ulike utviklingsstadier, inkludert bredden og kompetansen på høyskolenivå. Det er essensielt at musikerutdanningen innbefatter reell og profesjonell forståelse av yrket gjennom jevnlig samspill og utøvelse med profesjonelle utøvere. Disse dimensjonene er åpenbare styrker og godt realiserbare i mindre og spissede institusjoner. Forhold vi mener er avgjørende, styrker kvaliteten i studiene og gir studentene et fortrinn i møte med det profesjonelle yrkeslivet.

3.4 Upresist tallgrunnlag

For ordens skyld vil vi også kommentere noe av tallgrunnlaget i rapporten som gir et feilaktig inntrykk av BDM sin virksomhet. Følgende to punkter er også tidligere kommunisert til KD:

- i. Statstilskuddet til Unge Talenter Barratt Due (UTBD) er fra 2012 slått sammen med tilskuddet til Høyskolen Barratt Due (HBD). Siden det kun er HBD som produserer studiepoeng, gis det et inntrykk av at studiepoengproduksjonen er langt lavere enn den faktisk er, når man ser dette i forhold til mottatt statstilskudd.
- ii. BDM samarbeider med Norges Musikkhøgskole om et 2-årig masterprogram i utøvende musikk. I studieåret 2017/2018 er det registrert 16 studenter på dette programmet. BDM rapporterer studentene til DBH, men studiepoengproduksjon og kandidatproduksjon rapporteres av NMH. Dermed forsterkes inntrykket av lavere studiepoeng- og kandidatproduksjon for BDM enn det som faktisk er tilfelle. NMH refunderer resultatfinansieringen til BDM årlig.

4. UTØVENDE MUSIKKUTDANNING VS. TRADISJONELLE AKADEMISKE UTDANNINGER

En musikerutdanning skiller seg vesentlig fra andre profesjonsutdanninger ved at det for å lykkes kreves et betydelig profesjonsrelevant nivå (instrumentalt og musikkfaglig) flere år før inntak til høyere utdanning. Tradisjonelle «tellekanter» for høyskoler er lite egnet for utøvende musikkutdanning.

Inntak til utøvende musikkutdanning på høyskolenivå (bachelor og master) baseres på instrumentalt nivå ved opptaksprøver, ikke på et karaktergrunnlag og generell studiekompetanse fra den videregående skolen med eller uten tilleggs-poeng. Høyere musikkutdanning krever likevel ofte oppnådd studiekompetanse selv om det er en åpning i lovverket for å gjøre unntak fra dette kravet. Karakterer tillegges ingen betydning, men fungerer mer som «bestått/ikke bestått» i forhold til å bli anerkjent som godkjent søker. Det er de utøvende og musikkfaglige opptaksprøvene som gjelder.

4.1 Inntaksnivået til høyere utøvende musikkutdanning er utfordret

Et bærekraftig norsk musikkliv forutsetter at musikere utdannet i Norge er på et internasjonalt nivå for å kunne konkurrere om jobbene også i Norge. Den største hindringen for at opplærings- og utdanningssystemet vårt skal kunne møte denne utfordringen ligger i nivået ved inntak til høyere utøvende musikkutdanning. Vi mener norske utdanningsprogrammer er på internasjonalt nivå, men er avhengige av et høyere inntaksnivå for å kunne nå sitt potensial.

Utdanningens utviklingstakt er individuell og for øvrig uavhengig av alderstrinn. BDM er opptatt av å gi vekstmuligheter til hvert talent med tilpasset undervisning til rett tid. I det følgende vil vi beskrive hva vi gjør, hvorfor vi gjør det og hvordan vi ser for oss utviklingen av musikkutdanningen og pre-college-feltet i årene som kommer.

4.2 Talentutvikling eller musikkutdanning?

For å lykkes som utøvende musiker i et globalt marked må den helt nødvendige spesialiseringen påbegynnes langt tidligere enn etter inntak til høyere utdanning. Omfanget av denne spesialiseringen, og rammene rundt, peker mer i retning av en utdanning enn av et opplæringstilbud. Dette fordi mange allerede mot slutten av tenårene har påbegynt sin profesjonelle karriere. Det viser at det tradisjonelle skillet mellom opplæring og utdanning i praksis viskes ut innen utøvende musikk, og medfører at kompetansekravene som stilles i høyskolesektoren også må stilles til pedagoger og programmer nedover i systemene. Den grunnleggende visjonen til BDM er derfor bygget på erkjennelsen av at musikk ikke kjenner aldersgrenser - bare grader av kvalitet.

En bachelor med etterfølgende master er stipulert til 6 år, mens det reelle forløpet er på minst 10 år. Denne utdanningen kan i tillegg starte så tidlig som helt ned i 10-12 års alderen (med tilhørende opplæringsløp i forkant). Derfor går den reelle utøvende musikkutdanningen på tvers av tradisjonelle opplærings- og utdanningsskillelinjer mellom grunnskole- og videregående skole, og universitet/høyskole.

Vi er klar over at vår struktur utfordrer systemene i det offentlige utdanningslandskapet, og vi er forberedt på at våre holdninger og metoder kan være kontroversielle. Etter flere tiårs erfaringer og finsliping av talentprogrammer vet vi imidlertid hva som kreves for å få frem utøvere på toppnivå. Basert på det faktum at inntaksnivået til høyere utøvende musikkutdanning i Norge gjennom mange år er blitt utfordret, velger vi å presentere det vi mener er nødvendig for å sikre et godt grunnlag for et bærekraftig norsk musikkliv også i fremtiden. Våre målsetninger er kalibrert mot et internasjonalt nivå, og programmene helt på linje med hva som i generasjoner er gjort i kulturnasjoner det er naturlig å sammenligne seg med.

Våre erfaringer tilsier at et pre-collegenivå må baseres på en formell og reell utdanning. Dagens musikkopplæringsmodeller møter ikke i tilstrekkelig grad internasjonale krav til inntaksnivå til høyere utøvende musikkutdanning.

På det utøvende musikkfeltet regnes kompetansen til utøvere og pedagoger på toppnivå på linje med det som på andre utdanningsfelt defineres som forskerkompetanse. Profesjonelle musikere med aktivt utøvende karrierer innehar førstestillinger (professor, professor 2, førsteamanuensis, emeritus) ved høyere musikkutdanningsinstitusjoner.

Ved BDM innehar både solister og orkestermusikere førstestillinger og underviser elever og studenter i hele spennet helt fra grunnskolealder til voksne studenter på bachelor- og masternivå. Dette gjelder også ved høyt anerkjente internasjonale institusjoner som eksempelvis Juilliard School of Music (Pre-School) og Curtis Institute of Music (tilpasset bachelor uavhengig av alder) i USA, Chetham's School of Music i England, Kronberg Academy i Tyskland.

På linje med de mest respekterte internasjonale utdanningsinstitusjonene har BDM bidratt til å flytte utdanningskonseptet ned i tradisjonelle opplæringsfelt gjennom samarbeid med offentlige tilbud på grunn- og videregående skoles nivå (Majorstuen skole og Edvard Munch vgs.). Gjennom offentlig-privat-samarbeid (OPS) er det i Oslo i praksis etablert et nødvendig og internasjonalt kompatibelt pre-college-system med et betydelig antall pedagoger og kunstnere med førstestillingskompetanse. I samarbeidet tilrettelegges det i dag for spesialisering (utdanning) tilpasset nivået i universitets- og høyskoleutdanningene.

BDM har med sin pre-collegemodell bidratt til spissing og tilnærming av internasjonalt omforente standarder hvor skillet mellom utdanning og opplæring viskes ut. Tidligere (70,- 80, og 90-tallet) var kontakt med utdanningskonseptet i tidlig alder prisgitt ildsjeler, frivillig innsats og kursaktivitet. BDM har imidlertid satt dette i et moderne og nødvendig system, og har som sin misjon å utvikle dette mot reelle internasjonale standarder i takt med økende krav til nivå og spissing globalt.

5. VEIEN MOT ET NØDVENDIG PRE-COLLEGEPROGRAM I NORGE

5.1 Grunnskole og videregående skole

På nåværende tidspunkt eksisterer det ingen enkeltstående formelle talentutviklingsprogram i Norge som representerer et adekvat tilbud. I Oslo tilnærmer man seg imidlertid en internasjonalt anerkjent modell gjennom kombinasjonsløsningene mellom Unge Talenter BD og tilbudene i grunnskolen og videregående ved hhv Majorstuen skole og Edvard Munch vgs. Grunnskoleklassene med musikk fordypning ved Majorstuen skole er synliggjort i det offentlige skolesystemet gjennom bruk av pedagoger fra BDM. De som er kommet lengst i sin utvikling deltar i dette tilbudet i kombinasjon med Unge Talenter BD via prøvespill, noe som gir muligheter for ytterligere fordypning, tilsvarende en reell og nødvendig musikkutdanning (pre-college) tidlig nok i utviklingen.

Samarbeidet mellom Edvard Munch vgs. og Unge Talenter BD sikrer kontinuitet i tilbudet. Ved prøvespillet til Edvard Munch vgs./UTBD stilles samme repertoar- og nivåkrav som ved prøvespillet til en bachelorutdanning. Kvalifiserte kandidater tilbys instrumentallærere fra Høyskolen BD og prøvespillkommisjonen er sammensatt av høyskolekvalifiserte medlemmer. Tilbudet trekker veksler på kvalitetskrav som stilles ved høyskolens akkrediterte bachelorutdanning. BDM er således allerede i gang med å synliggjøre Unge Talenter BDs program etter mal fra de NOKUT-akkrediterte programmer ved Høyskolen BD. Dette synliggjør på en god måte at kompetanse fra høyere musikkutdanning er flyttet ned i alder. Det vil nødvendigvis fortsatt ta noe tid før pre-college-tilbudet er fullstendig dokumentert, men allerede fra studieåret 2018/19 vil beskrivelsen av pre-college-programmet Unge Talenter BD med emnebeskrivelser, inkludert læringsutbytte, kunne være formalisert og klart til å implementeres.

5.2 Formalisering av et pre-college-tilbud

Internasjonalt er det ikke uvanlig at et pre-college-program regnes som en del av et høyskoleløp innen utøvende musikkutdanning. I Norge mangler denne viktige delen av et studieløp for utøvende musikere en formell plass i det offentlig definerte utdanningslandskapet. Det er avgjørende at en pre-collegeutdanning i Norge ved BDM kalibreres mot internasjonale standarder. BDM har allerede begynt å implementere elementene fra den grundige pre-collegeutredningen fra en internasjonal ekspertgruppe i sine tilbud ved Musikk på Majorstuen og ved Unge Talenter BD.

AEC (*Association Européenne des Conservatoires*) har ved opprettelsen av MUSIQUE (*Music Quality Enhancement, the Foundation for Quality Enhancement and Accreditation*) etablert et europeisk akkrediterings- og kvalitetssikringsorgan tilknyttet europeiske institusjoner innen høyere musikkutdanning. MUSIQUE har påbegynt et arbeid med å strukturere og kvalitetssikre pre-collegefeltet, og gjennomførte i 2016 en evaluering av *School for Young Talent* i Haag, Nederland. Skolen, som er en del av Det kongelige konservatoriet i Haag, ble bedt om å gjøre en selvevaluering basert på åtte definerte områder. En internasjonal oppnevnt ekspertkomité med bl.a. Stephan Barratt-Due fra BDM, gjennomgikk evalueringen i forkant av et to dagers institusjonsbesøk. Prosessen vitner om et behov for etablering av internasjonale standarder for et formelt pre-collegefelt innen musikk. Prosessen førte frem til en juridisk gjennomarbeidet struktur på tvers av de horisontale opplærings- og utdanningsnivåene, samtidig som den vertikale søylen ivaretas. Høyskolen i Haag har vært premissleverandør for denne prosessen og fått flyttet kvalitetsutdanning nedover i aldersklassene.

BDM har over tid utviklet og strukturert sin virksomhet rettet mot utviklingen av talenter i Norge på en måte som har gitt åpenbare og gode resultater. Vi ønsker å trekke vekslers på MUSIQUE for å videreutvikle egne programmer, i et nødvendig samarbeid med sektoren og det offentlige, med mål om et nasjonalt løft for miljøene i Norge. Arbeidet med dette er godt i gang gjennom Senter for talentutvikling BD (SFTBD).

5.3 Et Barratt Due tilpasset et fremtidig norsk utdanningslandskap

BDM har i dag gode internasjonale kontaktflater og blir regnet som eksperter og blant de internasjonalt ledende på talentfeltet. Våre resultater knyttes uløselig til vår struktur, hvor hensynet til den enkeltes faktiske nivå blir ivaretatt, uavhengig av alder. Uten en liten og spisset høyskole, med den kompetansen dette innebærer, i tett samarbeid med tilbudene til årsklassene under, ville våre programmer ikke båret fruktene de beviselig har gjort gjennom de siste 15-20 år. Vi mener, basert på tiår med internasjonale og egne erfaringer, at denne strukturen er en forutsetning for å sikre en sunn vekst for et fremtidig robust og bærekraftig norsk musikkliv i et globalt marked.

Formaliseringen av et offentlig anerkjent nasjonalt og regionalt pre-collegetilbud i Norge, implementert ved BDM, vil bidra til å løfte det generelle inntaksnivået på kandidater til alle de høyere musikkutdanningene i Norge. Et pre-college program vil utgjøre en avgjørende forskjell for norsk musikkliv i årene som kommer fordi det vil åpne for muligheten for flere unge talenter til å oppnå et nivå som er nødvendig for å lykkes i et internasjonalt konkurranseutsatt norsk musikkliv.

6. BARRATT DUES STRUKTUR - ET KRITERIUM FOR VÅRE RESULTATER

Forskning viser at en utøver bør ha akkumulert 10.000 øvingstimer for å kunne nå et høyt internasjonalt profesjonelt nivå. Dette krever flere timers daglig egenøving fra svært ung alder og en usedvanlig disiplin av en ung musiker i barne- og ungdomsårene. Ved BDM står eleven i sentrum for all virksomhet, og rammene skapes i et samspill mellom hjem, lærer og lærested. Miljøet er møyssommelig utviklet over flere tiår, med lidenskap og engasjement fra dedikerte fagfolk opptatt av kvalitet. Lærerkollegiet har høy faglig integritet, respekterer behovet for individuelle tilpasninger og skaper oppsiktsvekkende resultater ved å ivareta ildsjelene og entusiastene blant unge musikkinteresserte.

Dagens reelle talentutviklingstilbud i Norge danner en meget spinkel underskog for våre 1.400 plasser i høyere utdanning. Det er følgelig et gap mellom politiske intensjoner og den faktiske produksjonen av talenter fra det offentlige norske skolesystemet inn i høyere utdanning. Vi mener at kvalitet i utdanningen må vurderes utfra i hvor stor grad musikere lykkes i markedet i etterkant av utdanningen, og ikke bare på grunnlag av gjennomstrømning og kandidatproduksjon. BDM valgte derfor i 2010 å ta et nasjonalt samfunnsansvar innen talentutvikling og har siden den tid utviklet nye virksomhetsområder, både alene og i samarbeid med sentrale kulturinstitusjoner. Formålet har vært å dele kunnskap og bidra til vekst for talentmiljøer nasjonalt, nærmere der talentene bor, samt å knytte det utøvende profesjonelle toppnivået til underskogen av talenter på ulike nivåer.

Som en del av virkeliggjøringen av strategien ble SFTBD i 2013 etablert som et kompetansesenter og pådriver for at norske talenter innen klassisk musikk skal få adekvate vekstvilkår også i region-Norge, nærmere der de bor. I 2015 ble mentorprogrammet Crescendo etablert som et samarbeid mellom Festspillene i Bergen, Oslo-filharmonien og BDM. Programmets formål er å tilrettelegge for koblinger mellom morgendagens unge, klassiske utøvere og profesjonelle nasjonale og utenlandske utøvere på høyeste nivå. Mester-svenn-tradisjonen har gjennom hele musikkhistorien vært den viktigste pedagogiske bærebjelken i formidlingen av utøvende instrumental kunnskap, interpretasjon og erfaring. Visjonen er å vekke til live denne tradisjonen ved å bidra til å knytte bånd mellom de fremste talenter i ulike utviklingsfaser og utøvere i toppsjiktet i norsk og internasjonalt musikkliv.

Sett i lys av det totale pedagogiske nedslagsfeltet BDM representerer, og de siste årenes nye virksomhetsområder med nasjonalt fokus, er instituttet blitt en stadig tydeligere aktør i det norske musikklandskapet. Gjennom sin holistiske og unike struktur bidrar Barratt Due til å koble de ulike aktørene innen opplæring og utdanning sammen med de profesjonelle aktørene, så vel lokalt som regionalt og nasjonalt. En oppsplitting av institusjonen vil svekke hver enkelt avdeling, hvert enkelt talent, hver enkelt student og hvert enkelt fagmiljø, da både den tause kunnskapsdelingen og de reelle musikalske utfordringene og læringsarenaene som oppstår i den totale sammenhengen da vil opphøre. Høyskolen BD representerer det formelle nivået nærmest den profesjonelle sfæren i musikklivet og er av den grunn avgjørende for at verdikjeden i vårt univers skal kunne fungere. Om den dimensjonen skulle fjernes fra resten av strukturen, vil en essensiell bestanddel i strukturen bortfalle. Dette vil åpenbart ha en destruktiv effekt på vår evne til fortsatt å bidra til positiv vekst for et fremtidig bærekraftig norsk musikkliv.

7. INFRASTRUKTUR OG BYGG

BDM ble stiftet i 1927 og allerede i begynnelsen av 1930-årene flyttet instituttet inn i sveitservillaen i Lyder Sagens gate. Huset på 1400 kvm har siden vært virksomhetens hovedbygg, og er av åpenbare grunner i dag lite egnet som skolebygg. Instituttet leier i tillegg om lag 1000 kvadratmeter på ulike adresser i nærområdet, noe som skaper en utilfredsstillende, fragmentert helhet. Av økonomiske og miljømessige årsaker har man gjennom tidens løp besluttet å bli værende i nåværende lokaler, men Barratt Dues store vekst og elevers og studenters behov og krav til fasiliteter viser at tiden er overmoden for å flytte til nye lokaler med tidsmessig og adekvate fysiske rammer og fasiliteter.

Ekspertgruppens konklusjoner aktualiserer selvsagt flytteprosessen og legger et faktisk premiss for et "være eller ikke være" for BDM, da nettopp de fysiske rammevilkårene i institusjonsakkrediteringens krav vanskelig kan innfris i nåværende bygningsmasse. Dertil kommer at lokalene i Pilestredet som eies av KLP eiendom vil rives da området er i ferd med å reguleres til boligområde.

Barratt Due vil trenge støtte for å kunne utvide bygningskapasiteten og oppgradere infrastrukturen. Dette vil være nødvendig for å kunne bli institusjonsakkreditert, og ikke minst for å kunne tilby sine elever og studenter tidsriktige lokaler med nok plass, fasiliteter og infrastruktur tilpasset dagens krav til en høyere utøvende musikkutdanningsinstitusjon.

Vi håper ledelsen i Kunnskapsdepartementet ser verdien av et fremtidig styrket BDM, slik at vi kan fortsette å bidra positivt til norsk og internasjonalt musikkliv i årene som kommer. Det vil i så fall forutsette at hovedelementene i denne høringsuttalelsen tas til etterretning og at forholdene legges til rette for en utvikling i tråd med de linjene som her er trukket opp.

Med vennlig hilsen

BARRATT DUE MUSIKKINSTITUTT

Stephan Barratt-Due
rektor og kunstnerisk leder

Harald E. Hjort
direktør

Vedlegg: Addendum 1 Barratt Dues omfang og organisering (nedenfor)
 Addendum 2 Studieoversikt fra HBD og UTBD (eget vedlegg)

BARRATT DUES OMFANG OG ORGANISERING

Barratt Due musikk institutt komplementerer i kraft av sin særegne oppbygging både de offentlige musikkopplæringstilbudene og musikkutdanningstilbudene, og bidrar på denne måten til et viktig mangfold som tjener sektoren og norsk musikk liv. BDM har i dag 134 fast ansatte medarbeidere og et antall brukere mellom 500 og 600, avhengig av hvordan man regner. Et sentralt element i opplæring og utdanning er samspill, og virksomhetene omfatter mer enn 10 orkestre og ensembler.

Samtlige tilbud er knyttet til klassisk musikk og omfatter symfoniske blåsere og strykere, pianister og sangere, i tillegg til pedagogiske videreutdanninger.

Resultatene BDM har oppnådd gjør at instituttet regnes som nasjonalt ledende innen feltet talentutvikling. Det har vært viktig for institusjonen å være kalibrert mot internasjonale miljøer og standarder og BDM har av den grunn opparbeidet og utviklet nære relasjoner og samarbeid med andre markante talentutviklingsmiljøer internasjonalt.

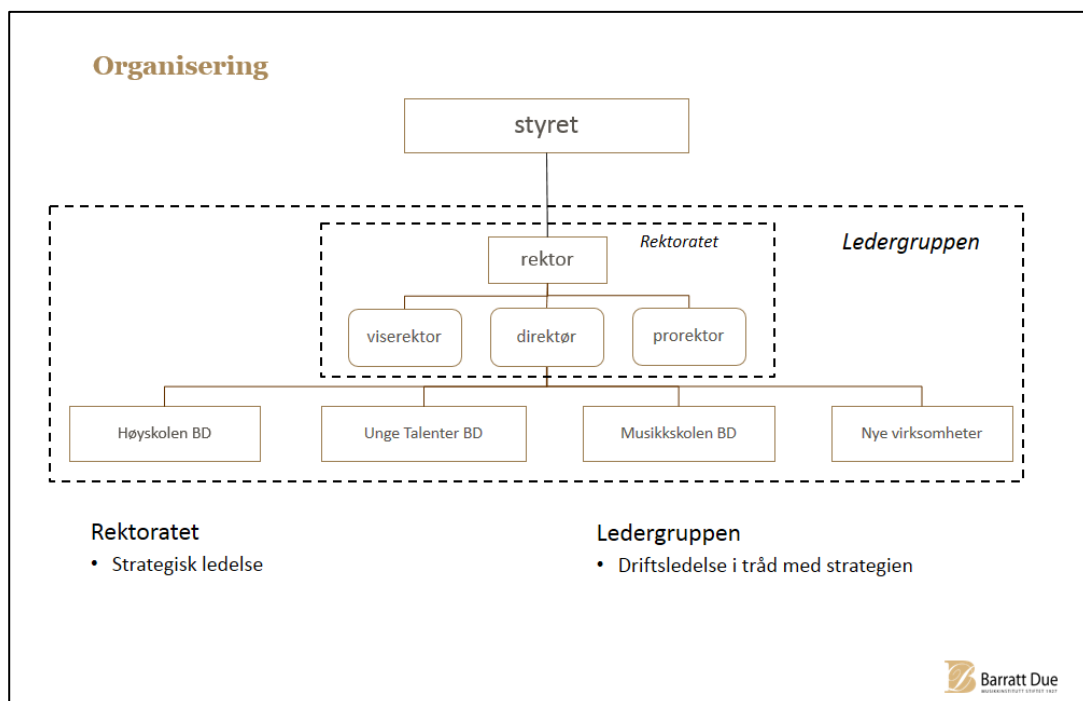

Fig. 1. Organisasjonskart

Med sine 90 studenter representerer Høyskolen Barratt Due et av de største fagmiljøene nasjonalt, om man isolerer miljøene til de nevnte instrumentgrupper innen klassisk musikk. I tillegg kommer pre-collegeprogrammet Unge Talenter BD, som i dag omfatter 90 elever i Oslo og Bergen. Programmet er unikt i Norge og produserer en underskog av kandidater til høyere utøvende musikkutdanning både i Norge og internasjonalt.

Undervisningstilbudene ved BDM er organisert gjennom tre ulike og autonome avdelinger, som i samspill bygger på hverandre og åpner muligheten for at talentet skal få de nødvendige utfordringer til «riktig» tid i sin utvikling. I tillegg kommer de nye virksomhetene på talentutviklingsfeltet Senter for talentutvikling (etablert i 2013) og mentorprogrammet Crescendo (etablert i 2015).

i. Musikkskolen

Omfatter musikkbarnehage, musikkskole og samarbeidet Musikk på Majorstuen. Totalt 320 barn som utgjør underskogen til talentutviklingstilbudene i hovedstaden.

ii. Unge Talenter BD

Omfatter Barratt Due Unge Talenter i Oslo og Bergen, hvor totalt 90 elever tar del i et nasjonalt talentprogram innen klassisk musikk med spesiell vekt på de utøvende disipliner. I tillegg kommer samarbeidet med Edvard Munch videregående skole i Oslo, hvor 30 elever (ti per trinn og gjennom eget prøvespill) får et optimalisert tilbud innen klassisk musikk.

iii. Høyskolen BD

Utøvende bachelor program, masterstudier i samarbeid med NMH og videreutdanningene PPU - instrumentalpedagogen, og utdanning til musikkbarnehagelærer. Totalt 90 studenter.

iv. Senter for talentutvikling BD

Kompetansesenter med mål om å bidra til etablering av adekvate talentutviklingstilbud for totalt 300 talenter nærmere der de unge musikerne bor (i region-Norge), i samarbeid med talentmiljøene i de største byene Tromsø, Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand. SFTBD er for tiden finansiert av Talent Norge, Kavli-fondet, Dextra/Sparebankstiftelsen DNB og Tom Wilhelmsens stiftelse.

v. Crescendo

Et mentorprogram i samarbeid med Festspillene i Bergen og Oslo Filharmonien. Programmet har tre fokusområder: unge solister, unge kammermusikere og unge filharmonikere, og omfatter om lag 100 unge musikere med søkning fra hele Norge. Programmet finansieres av Talent Norge, Bettina Ford Jebsen og Hans Peter Jebsen, Trond Moen, Dextra/Sparebankstiftelsen DNB.

End/bdm

Addendum 2 til høringsnotat

STUDIEOVERSIKT (utdrag)

1.år bachelorprogram i utøvende musikk						Totalt
Hovedinstrument 30 stp 30 individuelle timer 16 fellestimer/interpretasjon 12 akkompagnementstimer Orkesterprosjekter Egne solokonsserter	Kammermusikk 5 stp 12 timer veiledet undervisning Konsertfremføringer	Grunnleggende Direksjon 5 stp 20 timer veiledet undervisning Interne fremføringer	Hørelære I 5 stp 36 timer undervisning Individuell veiledning	Satslære I 5 stp 36 timer undervisning Individuell veiledning	Musikkhistorie og repertoarkunnskap 10 stp 44 timer undervisning Individuell veiledning	60 stp

3. klasse (Edvard Munch Videregående skole)/Unge Talenter				
Hovedinstrument 60 timer (30+30) 12 timer akkompagnement 72 timer orkester/samspill 4 timer interpretasjon Egne solokonsserter	Kammermusikk 24 timer	Ensembleledelse/direksjon 30 timer	Hørelære/Satslære/komponering/musikkteori 90 timer	Musikkhistorie 60 timer

10. klasse ved Musikk på Majorstuen/Unge Talenter				
Hovedinstrument 60 timer (30+30) 12 timer akkompagnement 72 timer orkester/samspill 8 timer interpretasjon Egne solokonsserter	Kammermusikk 24 timer	Bi-instrument 18 timer	Hørelære/Satslære/komponering/musikkteori 36 timer	Kor 36 timer

Unge Talenter Barratt Due

Høyskolen Barratt Due